

RAZVOJ MEĐUNARODNIH ISTRAŽIVAČKIH INSTRUMENATA ZA PROCJENU KVALITETE ŽIVOTA OBOLJELIH OD RAKA

Pelicic D.^{1,2}, SAVELJIC M.^{1,2}

¹ Klinički centar Crne Gore, Podgorica, Montenegro
Klinički centar Crne Gore

² Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Montenegro
Medicinski fakultet

Objective:

U ovom radu bit će prikazane informacije iz relevantnih izvora podataka vezanih za razvoj međunarodnih istraživačkih instrumenata za procjenu kvalitete života oboljelih od raka. Europska organizacija za istraživanje i liječenje raka (EORTC) osnovana je 1962. godine kao međunarodna neprofitna organizacija, s ciljem razvoja, koordinacije i promicanja istraživanja raka u Europi kroz multidisciplinarne skupine onkologa i drugih znanstvenika. Krajem 1980-ih, EORTC je pokrenuo istraživački program s ciljem razvoja integriranog, modularnog pristupa procjeni kvalitete života pacijenata oboljelih od raka koji sudjeluju u međunarodnim ispitivanjima. Upitnici posebno dizajnirani za bolesnike od raka smatraju se najprikladnijim instrumentima za procjenu kvalitete života. Ovi instrumenti moraju zadovoljiti osnovna psihometrijska svojstva pouzdanosti i valjanosti. U onkologiji, QLQ-C30, Europska organizacija za istraživanje i liječenje raka (EORTC) i Rotterdam Symptom Checklist pokazali su dobra psihometrijska svojstva za mjerenje kvalitete života. Upitnik Europske organizacije za istraživanje i liječenje raka (EORTC) za kvalitetu života pacijenata oboljelih od raka (QLQ-C30) najčešće je korišten alat u istraživanju kvalitete života na temelju zdravlja u onkologiji.

Pregled trideset i jedne studije o kvaliteti života oboljelih od raka pokazao je da je 50% studija koristilo EORTC upitnik o kvaliteti života za oboljele od raka QLQ-C30. Zahvaljujući EORTC-u, upitnik je preveden na 55 jezika, a njihova psihometrijska svojstva proučavana su u različitim kulturama. Europska organizacija za istraživanje i liječenje raka za kvalitetu života (QOQ) razvila je priručnik "Smjernice za određivanje kvalitete života u kliničkim ispitivanjima EORTC-a", koji pruža pojedinosti o pitanjima koja se trebaju rješavati u ispitivanjima kako bi se osigurala adekvatna obrada podataka u studije. Potrebna su daljnja istraživanja u ovom području kako bi se bolje definirali čimbenici koji utječu na kvalitetu života oboljelih od raka kako bi se ona poboljšala.

Ključne riječi: maligne bolesti, kvaliteta života, upitnik, istraživanje